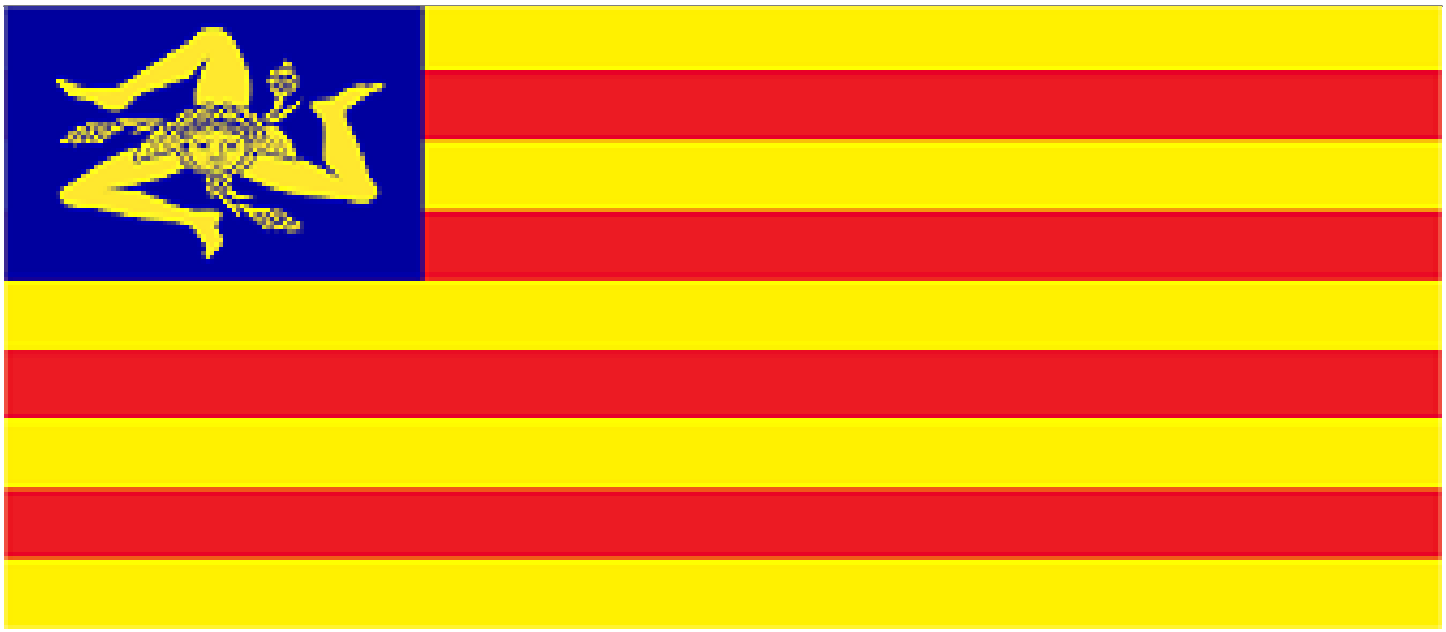

Per què l'independentisme de Sicília té per bandera la senyera catalana?

Autor: Bel·lónides
Data de publicació: 24-04-2022

En Bel·lònides explica en aquest article, extret del seu blog 'La història Usurpada', els motius pels quals els independentistes sicilians han agafat com a emblema l'ensenya catalana i assaja d'explicar l'origen etimològic de la denominació 'Sicília'.

Malgrat que els experts asseguren que la idea d'una independència siciliana, en el sentit modern del terme, hauria aparegut moltes vegades en la història antiga de l'illa, la realitat és que fins al conflicte bèl·lic protagonitzat pels catalans, conegut internacionalment com "Les vespres sicilianes", no trobem un clar progenitor del nacionalisme sicilià modern.

La invasió de Sicília, per part del rei català Pere II el Gran i del nostre exèrcit i marina, va permetre als sicilians treure's de sobre el jou tirà del govern dels angevins i establir un Regne de Sicília confederat i integrat en l'imperi català, tal com també ho eren el Regne d'Aragó, el Regne de València o el Regne de Mallorca.

Es per aquest motiu que els sicilians independentistes moderns, en rememoració de l'alliberament polític i de la institució del seu regne gràcies als catalans, han adoptat la senyera com a símbol, emulant l'estàndard de l'antic català Regne de Sicília, al qual han incorporat l'emblema sicilià de la trisquela, trinaklion o trinàcria, format per tres cames color beix amb un gorgoneion amb ales i tres espigues de blat.

Què van ser les vespres sicilianes?

Les Vespres Sicilianes fou un aixecament popular dels habitants de l'illa de Sicília, amb l'ajut militar de Pere II el Gran de Catalunya, contra la tutela del rei Carles I d'Anjou, que tenia el control de l'illa amb el suport papal des de 1266 i que va durar de 1282 a 1287. Els aragonesos no van prendre partit en aquesta operació militar, que fou exclusiva dels

catalans, com ha demostrat l'investigador Manel Capdevila.

Amb el casament de la filla de Manfred I, Constança de Sicília, amb Pere el Gran el regne de Sicília esdevé un dels principals interessos estratègics del rei català, amb el suport econòmic de l'emperador Miquel VIII Paleòleg. El rei Pere entrà a Sicília per Tràpena el 30 d'agost, a Palerm el 4 de setembre i, pocs dies més tard, va destruir l'estol angeví al combat de Nicòtena i després, al combat de Malta, per la qual victòria conquerí les illes de Malta i Gozzo.

La revolta siciliana, incitada per Joan de Pròixida, duu aquest nom tan singular de Vespres perquè va començar a l'inici de la Pregària de Vespres de Dilluns de Pasqua (30 de març de 1282) a l'Església de l'Esperit Sant de Palerm. Dos mil francesos i güelfs sicilians van ser massacrats aquella nit i la següent, i molts altres en les sis setmanes següents, amb un recompte total de morts xifrat en quatre mil persones.

De resultes d'aquest aixecament, es produeix al 1282 la divisió del Regne de Sicília entre el regne de Sicília peninsular (o Regne de Nàpols), inicialment sota domini angeví, i el Regne de Sicília insular, sota domini català. D'aquí que es parlés de les dues Cecílies o Sicílies.

Catalunya va atorgar a Sicília un regne propi, corts i la senyera

Pere II incorpora Sicília com un regne confederat més a l'imperi català i serà el 1296, que amb l'arribada al tron del rei Frederic III de Sicília (fill de Pere II) s'introdueix la senyera a la bandera del regne, que perdurarà fins el 1816. Un senyal reial, que combina la senyera catalana i l'àliga. Fins al 1714, el Regne de Sicília tindrà monarques de nissaga catalana. A partir d'aleshores correrà la mateixa sort que la resta de regnes que queden sota domini dels borbons.

Senyal del Regne de Sicília, sota domini català, amb la senyera

Aquest símbol reial serà el precedent de l'actual bandera independentista siciliana, amb les quatre barres, i fins-i-tot el precedent de l'actual bandera oficial de Sicília, que encara conserva els colors or i flama de fons de la catalana.

Ciutats amb topònim català a Sicília

Hem vist, en altres articles, que són nombrosos els topònims de l'illa que tenen origen català i que han patit modificacions a causa de l'accent local o de la censura del govern italià.

Entre els exemples trobem Siracusa, que en temps dels catalans fundadors fou Saragossa, o Catalabellota, actual Caltabellota, Catalagirona, actual Caltagirone, o Catalaniseta, actual Caltanissetta, entre d'altres.

Sicília, topònim consagrat a la deessa catalana Cèlia, muller del déu Cel

Actual emblema de l'illa de Sicília, amb la trinàcria i el fons d'or i flama català

L'actual emblema sicilià , la trisquela, trinaklion o trinàcria, no se sap de quina època prové. Format per tres cames de dona, color beix, amb un gorgoneion (gorgona) amb ales i tres espigues de blat, ens dona pistes d'una divinitat lunar a la qual és consagrada l'illa de Sicília i que dóna origen del seu nom. El fons de la bandera són els colors de la senyera catalana, sempre tan vinculada a la història de l'illa.

La trinàcria no deixa de ser un trípode, i sempre que ens trobem el símbol de tres, s'està fent referència a les tres llunes: la jove o creixent, la mare o plena i la vella o decreixent. Diuen que aquest símbol triple es relaciona amb l'illa perquè geogràficament aquesta té forma d'un triangle. Però el símbol té un clar to mitològic i religiós, amb la presència de la deessa lunar i el cap de la gorgona o medusa lunar, amb les serps al·lades al cap. D'altra banda, el símbol del blat semblaria fer referència a la deessa Ceres, la dels cereals, també deessa lunar de la fertilitat agrícola, que és del que es devia viure a l'illa.

Imatge medieval de la deessa lunar Ceres fecundant els camps de cereals

Segons es recull al web Toponímia mitològica, hi ha una llegenda local que explica que la deessa Ceres va pregar a Júpiter que Sicília fos ubicada al cel. El resultat, pel fet que l'illa té forma triangular, va ser la constel·lació Triangulum,

un de els noms antics de Sicília. Aquesta llegenda ja ens relaciona Sicília amb el cel, pel fet de situar-nos l'illa en la cosmogonia estel·lar, dada de molta importància pel que fa a l'etimologia i la lexemalogía del nom del país, com veurem.

Se sap també que a aquesta illa, els catalans l'anomenàven Cecília, que devia ser el nom antic. El nom s'hauria pervertit amb el temps, passant de Cecília a Sicília. Les dues Cecílies serien les dues Sicílies. Cecília és un diminutiu de Ceci o Cècila. I, més important, Cecília també és Cèlia, nom molt habitual a Catalunya, encara a dia d'avui.

Aquest nom Cèlia ja ens obre una nova possibilitat per trobar l'origen mitològic i lunar del topònim Sicília, tot indicant-nos que el nom de l'illa prové de la corrupció del terme català "Sa Cèlia" o "Sa Cília". En català, Cèlia o Cília és el femení de Cel, Celi o Cèlio, és a dir, del déu de la mitologia catalana Cel. Per tant, tenim que si el déu català Cel (déu Celio, en espanyol, o déu Caelum, en llatí) representa el cel diürn o solar, la deessa lunar catalana Cèlia representa el cel nocturn o lunar. Sa Cèlia seria l'origen del topònim Sicília, illa consagrada a aquesta deessa.

El nom original de Sicília, per tant, pensem que devia ser Sa Cèlia o Cília, i que l'accent propi de l'illa o la mà dels censors polítics i religiosos, l'hauria convertit, amb el pas dels anys, en Sicília. L'evolució hauria estat la següent:

Sa Cèlia o Sa Cília > Sicília

Un procés similar s'ha produït amb el topònim sicilià Saragossa, tal com consta als documents medievals en català, que ha acabat esdevenint l'actual Siracusa.

Igualment, respecte del terme Cecília, l'evolució podria haver estat:

Ça Cèlia o Ça Cília > Çacília > Cecília

Aquest nom de Cèlia, a Catalunya i a l'Aragó consta també com a Cília en nombrosos topònims, com es pot comprovar amb la vila de Santa Cilia de Jaca, a Osca, o amb el Pantà de la Cília, al Principat, per posar alguns exemples. També els noms propis de Mar-cel, Mar-cèlia, Mar-cela, o els diminutius Mar-cel·lí o Marcel·lina, es relacionen amb les divinitats Cel i Cèlia.

Per tot plegat, no ens ha de sorprendre que el crani de Santa Cecília, en llatí Caecilia, que seria la mateixa divinitat lunar Cèlia o Cília, ara ja cristianitzada, estigui a recau de la catedral de Santa Fosca, a Torcello, Venècia. Aquesta Santa Fosca, una altra deessa catalana, Fosca, ara cristianitzada, seria la muller del deu Fosc, cristianitzat com Sant Fosc o Sant Fost, que també es relaciona amb la deessa Nit i amb Cèlia o Cèlia o Cília.

Diverses llegendes s'han forjat sobre la vida de Sa Cèlia o Sa Cília o Cecília, conservada en pobles de Catalunya endins, imaginant Cecília com a guaridora dels embruixats, mitjançant exorcismes, ritus o pregàries adreçats a alliberar del diable o dels mals esperits el cos del malalt.

Bel·lònides

Enllaç:

https://historiausurpada.blogspot.com/2022/04/perque-lindependentisme-sicilia-te-per-bandera-la-senyera-catalana.html